

GORIŠKI SLOVENEK

Naročnine: Italijanska kraljevina: Celo leto Lir 10.—
Pol leta Lir 5.— Tri mesece Lir 2.50. En mesec Lir 1.—

Oglasi: Oglasi na drugi strani, Lir 1.— za vrsto. — Malo oglasi Lir 0.05 za besedo. — Znižane cene za letne naročnike.

IZHAJA VSAKO SOBOTO.

Uredništvo in Upravništvo: Via Carducci št. 10, II. nad.

Narodne veselice

Kakor opazujemo v zadnjem času, se zopet pojavlja med našim ljudstvom veliko nagnenje do vprizoritve narodnih veselic. Vračamo se polagoma v popolnoma stare čase, ko so se prirejale narodne veselice z največjim nacionalističnim povdankom in pri katerih je slovenski narod marsikaj žrtvoval iz svojega žepa.

Mi nismo nasprotni narodnim veseljem in jim tudi ne moremo biti, kajti svobodni državljani sme pač dajati odduška svojim čustvom, in če tli med ljudstvom nezadovoljnost in revolucionarno razpoloženje.

Pa še drug razlog imamo veseliti se narodnih veselic, kajti iste razkrajajo ostudno vojno ozračje in pomirjajo duhove, ki menijo, da so zasluženi.

Iz govorov ki sta jih držala dne 24. t. m. v Steverjanu politika Bevk in Šček, odmeva prijaznejša nota, kajti ista sama priznavata, da je slovenski narod v Julijski Benečiji preživel svojo bolestno dobo.

Poslanec Šček je sam opisoval svoj pogovor z italijanskim ministerskim predsednikom in mu hvalil brisko prebivalstvo, ki rado dela in mirno živi tudi pod italijansko vlado.

Kakor jo sam pravil, je našel v italijanskih visokih krogih, prijazen posluš za slovenske težnje in ničesar mu bolj ne privošimo iz vsega srca, kakor da bi res uvedel ono prijaznejšo noto med slovenskim in italijanskim prebivalstvom, ki je življenjskega pogoja za nas.

Po tej poti pridemo res do našega cilja, ki hoče ohraniti slovenskemu narodu ono svobodo in razvoj gospodarskih in kulturnih moči, ki ga je deležen italijanski narod.

Tako bi moralo vsaj biti, ako bi bila na obeh straneh odkritosrčna politika.

Toda nehoti se spominjamo nesrečne postojnske svečanosti, kjer je nastopal nespretni Dovgan tako, da je razburil vse veleslovenske duhove.

Ako smejo Slovenci mirno prirejati svoje veselice na sedaj italijanskih tleh, ne umejemo zakaj bi krožek Italijanov ne smel praznovati svojih narodnih veselic, recimo v Postojni, ki so danes zbog rapalske pogodbe tudi italijanska tla. Aneksijska slavnost je za Italijane narodna veselica, a za nas bi bila bolj uradna svečanost.

Ako je hotel krožek slovenskih gerentov pograbit priložnost in spregovoriti par besedi z italijanskimi uradnimi zastopniki, to ne more biti nikak narodni greh, am-

pak k večjemu zna postati nespretna poskušnja, kakor se je pokazalo v Postojni.

Če se ne motimo, so podobne govore držali že razni slovenski veljaki pri raznih okoliščinah in so želi pri slovenski nacionalistični stranki le slavospeve za to. Čemu torej tako razburjanje?

Ali pa ima vsa zadeva popolnoma drugačno ozadje? Da namreč te narodne veselice ne pomenijo drugega, kakor nadaljevanje ofenzivne politike? V tem slučaju bi pomenile narodne veselice zapeljevanje ljudstva v staro šolo srboritnih politikov, ki se jim je odvalil kamen od srca, ko so uvideli, da nima oficijozna Italija najmanjšega namena kratiti Slovincem svobode.

Nikdar bi Avstrija ne dovolila «Edinosti» in «Goriški straži» takih napadov na Italijanski narod, kakor se dogajajo skoro v vsaki številki.

Če Italija danes res ni še toliko orijentirana v slovenskem vprašanju, da bi nam mogla takoj v vsaki zahtevi ugoditi, pa vendar nimamo še nikakega povoda brusiti nože, češ, da se moramo na vsak način spoprijeti, ker od Italije nima naš narod ničesar pričakovati.

Mi vidimo razločno le en znak, da se namreč italijanski odgovorni krogi naravnost strahopetno nagibljejo k Slovincem, ter se zavedajo težke odgovornosti napram ostalemu svetu, ako bi se hotelo napraviti iz nas nezadovoljne iredentarije.

Izidi volitev na Goriškem razmah narodnih veselic, svoboden tisk, proučevanje šolskega vprašanja itd. itd. pa so živi dokazi, da ima tudi italijanski narod v sebi predpogoje za sklepanje prijateljskih razmer. Saj nam kot Slovincem načeloma ni nobena stranka nasprotna! Samo križ je treba napraviti čez preteklost in ne oživljati je pri vsaki priliki.

V obče se trdi, da moramo stati na braniku. Dobro, mi smo za to. A politika samobrane v smislu večnega odpora proti sosednemu narodu postaja polagoma ofenzivna.

In tu se naša pot razdvaja. Mi smatramo našo nalogo mnogo obsežnejšo. Naše skupno življenje z italijanskim narodom mora postati most med slovensko in italijansko kulturo ter mora vzbuditi vse one enerzije, ki delujejo v tem smislu.

Kdor pa dela temu delovanju zapreke, deluje v pogin slovenske kulture in gospodarstva ter je očiten sovražnik slovenskega in italijanskega naroda.

On je grobokop našega kulturnega in gospodarskega blagostanja, pa naj govori kakor hoče na narodnih veselicah.

Narod ga bode spoznal in obsodil.

Narodne veselice pa morajo imeti ton veselja nad povratkom boljših časov in se ne smejo izkoriščati za stranske namene izvestnih brezvestnih politikov. Potem se le bodo res narodne veselice.

Italijanska zbornica

Kakor smo poročali v zadnji številki, je stala nova italijanska vlada na silno šibkih nogah pred sklicanjem parlamenta.

Govorilo se je vedno o tem, da sili vse vpek čez Bonomija, ki bi bil moral ustvariti najmanj 40 ministerskih stolcev, da bi zadovoljil vse kompetente do političnih mest.

Položaj je izgledal res sitno in še celo dobro informirani milanski «Corriere della sera» je prorokoval «poletno ministerstvo» Bonomija.

Toda nekaj res nepričakovane se je zgodilo na dan glasovanja zaupnice vladi.

Vlada je dobila nezaslišano večino 166 glasov. Razven fašistov, republikancev, socialistov in komunistov je glasovalo vse za njo.

Kako si moremo to le tolmačiti? Znano nam je vsem, kako strašni boji se odigravajo med ekstremnimi strankami v Italiji.

Dogodki v oklišu Sarzane, Grossetta in drugod nas navdajajo s strahoto, ker značijo pojemanje suverene državne oblasti, ki ne more preprečiti brezumnega krvotilja med državljani istega naroda in iste države.

Torej gotovo ni igrala osebnost Bonomija odločilne vloge pri glasovanju zaupnice, marveč strašne razmere, ki so zavladale v Srednji Italiji, kjer se razvija meščanska vojna z ono strastjo in gorečnostjo, ki je lastna italijanskemu značaju.

Vsakemu torej, ki mu ni otemnela razuma politična strast, je moralo biti ležeče na tem, da podpre vlado, ki je poklicana zabraniti neopravičeno morjenje med državljani.

Inače si ne moremo prikrihati bojazni, da se bližamo zopet srednjeveškim časom, v katerih so gospodarile stranke in je spala državna justica.

Da ima italijanski značaj v svojem sila razvitem čustvu svobode nagnjenje do takih bojev, nam kaže vsa italijanska zgodovina in isti boji za osvoboditeno Italije izpod tujega jarma.

Kakor so notranji boji omogočili tujcem, da so se zlahka vrnili v Italijo in tam zagospodarili temu narodu, tako je njih pritiskanje izzvalo ognje-

viti odpor, s katerim se je Italija osvobodila in ujedinila.

A baš danes ko je ujedinjenje vseh Italijanov postalo zgodovinsko dejstvo, vidimo vstajati z največjim nasiljem stranke, ki se z nožem, bombami in puškami borijo za nadvlado v državi.

To so danes najbojevitejše, a nikakor ne najmočnejše stranke v Italiji. Glasovanje zaupnice sedanji vladi dokazuje, da stoji pretežna večina italijanskega naroda izven teh srditih bojev.

Večina italijanskega naroda se pač zaveda silne škode, ki mu nastaja v gospodarskem in kulturnem oziru iz teh bojev.

Glasovanje zaupnice pomenja torej poziv na vlado, naj prepreči prelivanje krvi med državljani iste države.

Bolj kot mirovna pogajanja med fašisti in socialisti, kojih nobeden ne kaže resne volje opustiti obojestransko izzivanja, bi bil pač energičen nastop vlade. In ako meščanska vlada uvideva, da bi te naloge ne z mogla, je bolje da dá svobodne roke vojaški diktaturi, ki bi z vsemi svojimi sredstvi morala vdušiti vsak poskus omalovaževanja državnih zakonov.

Zdatna večina, ki jo je dobila nova italijanska vlada, bi morala isto ojunčiti, da vspostavi v državi red. S tem se bode nje avtoriteta povzdignila tudi v očeh onih skeptičnih Slovincem, ki trde, da v Italiji ni mogoči živeti radi splošne negotovosti v vsakem pogledu.

Iz mednarodne politike

Ko prejmeš danes v roke kak večji časopis, ki se bavi s svetovno politiko, ti postane skoraj dolgočasno.

Ako ni slučajno kaj novega v reškem vprašanju, se vedno povrača že težko prebavljivo vprašanje Gorenje Šlezije, ki je še vedno interesantno za to, ker stoji isto vedno v znamenju nesporazumljenja med Anglijo in Francijo. Hudobni jeziki hité sicer zatrjevati, da je to nesporazumljenje le navidezno in da gre v bistvu za sila zvičajno politiko, potem katere se mislijo Angleži in Francozi prav do dobrega vgnjezditi v Gorenji Šleziji in se polastiti ondotne veleindustrije.

Rés je na pr. čudno, da bi Francozi sedaj radi poslali v Gorenjo Šlezijo, kar celo divizijo vojaštva, za katero je treba 10 vlakov. Izgovarjajo se, da je življenje francoskih vojakov v nevarnosti. Pred kratkim je bil namreč slučajno umorjen nek francoski stotnik Montalè in s tem vzrokom se hočejo Francozi vojaško polastiti najlepšega dela Šlezije.

Nemci so zopet poskusili protipotezo. Vprašali so francoskega poslanika, je-li nimajo drugi zavezniki ničesar proti francoski zasedbi Gorenje Šlezije. Znano pa je, da Angleži

ne gledajo baš ravnodušno na francoski imperijalizem, ki jim morda postaja tu pa tam nevesečen.

To, rekli bi za nas malenkostno vprašanje, pa smatrajo ententni državniki take važnosti, da silijo na sklicanje vrhovnega zavezniška sveta, ki bi se imel sestati po Briandovem predlogu že dne 4. avgusta t. l.

Pa menda se gospodom v tej vročini vendar ne bode tako silno mudilo, saj je za sporazum dober vsak letni čas. Poljakom pa se gre le za Gorenjo Šlezijo in so jim zavezniška nesporazumljenja gotovo ljubša kakor pa sporazum, ki bi se mu morali takoj pokoriti.

*

Poglejte pa sedaj Hardinga, predsednika Zedinjenih držav Ameriških! Svet hoče imeti za norca z novim razoroženjem. Zasanjalo se mu je zopet o kvakerski miroljubnosti in bi rad videl svet v miru uživati sadove svojega dela.

Kakor veliko angeljsko vest trobi v svet, da bi človeštvo mnogo prihranilo, ako ne bi bilo potreba oboroževati se. Le žalibog, da tega mnenja ni le Harding, ampak prav vsi poštenjaki brez razlike. Ker pa stoji pribito, da iz človeške družbe ne zginejo nikdar lopovi in tolovaji, menda ne bi bilo priporočljivo zazibati se v sladko nado, da so vsi državniki in domoljubi taki angeljčki, da ne bodo nikdar intrigali.

Da bi to onemogočili, bi se moral znati vladati svet brez vlade, Ker pa to ni mogoče, četudi trdijo anarhisti nasprotno, moramo trpeti vlade, kralje, diplomate in predsednike.

Ker pa ti nimajo drugega zakona kakor silo in na svetu le toliko veljaš kolikor imaš v sebi brutalne sile, ki se je nasprotnik boji, je samo ob sebi umevno, da neoborožena država niti ne more obstojati.

Ako pa že mora biti oborožena, naj bo res tako oborožena, da jamči za notranji mir in proti zunanjim napadom.

Vse drugo so prazne čenče, katerim je že nasedel Wilson in s katerimi hoče danes spraviti na limanice Harding kakega ambicioznega diplomata, ki še ni dosegal karijere, a mu je vsaka nova misel dobrodošla, da se povzpne iz tmine, v kateri mora živeti.

Haška konferenca in Wilsonova «Zveza narodov» nas dovolj učí, koliko je človek dostopen «razoroževalnim» načrtom.

Naš državni proračun

Nova zbornica se je pričela pred vsem pečati z državnim proračunom. Zakladni minister je precej na drobno opisal finančni položaj italijanske države.

Pred vsem je povdarjal finančni položaj lanskega leta v primeri s sedanjim.

Lanski proračun je izkazoval preko 14 milijard primanjkljaja, toda v teku leta se je

prihranilo nekaj čez štiri milijarde tako, da je končalo državno upravno leto z nekaj čez 10 milijardami primanjkljaja.

Proračun za leto 1921-22, ki ga je sestavil sedanji minister De Nava kaže okroglih 5 milijard primanjkljaja, kar se tolmači kot znak, da se bode polagoma Italija opomogla in spravila iz grozovite denarne krize.

Primanjkljaj pa bi bil lakko še mnogo manjši, ako bi ne prišlo v tekočem letu do novih bremen, ki znašajo preko pol-druge milijarde.

Nadalje težijo na državnem zakladu še vojni spomini aprovizacije z raznimi tekočimi računi, ki jih je treba takoj poravnati.

Boljše čase obečajo naraščajoči dohodki državnih davkov in nove pristojbine.

Državni dolg je narastel nad 106 milijard in država mora potrositi letno okoli 5 milijard za plačevanje obresti.

Državni dolg obstoja v dolgih pri vnanjih državah, pri raznih notranjih zavodih, v nacionalnih posojilih in zakladnih bonih, koji poslednji znašajo okroglih 25 milijard in se sproti odplačujejo.

Ker ni predvidevati, da bi mogla italijanska državna že letos prigospodariti primanjkljaj petih milijard in ker dalje tudi ni pričakovati, da bi bil že v naslednjih letih državni proračun popolnoma krit, se predvideva, da bode državni dolg rastel, dokler deficit državnega proračuna ne zgine, na kar se bode še le pričelo odplačevati državni dolg.

Seveda so državne finance odvisne od raznih uplivov. Zakladni minister je vsled tega priporočal opustitev vseh nepotrebnih stroškov, pospeševanje narodne obrti, omejitev cirkulacije papirnatega denarja.

Zanimivo je namreč vedeti, da je kroženje papirnatega denarja v Italiji doseglo že več kakor 10 milijard in 800 milijonov, a v zadnjem času se je posrečilo znižati kroženje papirnatega denarja na malo več kakor 8 milijard.

Zakladni minister upa, da se v tekočem letu zniža papirnati denar najmanj že za jedno milijardo.

Zakladni minister je nadalje govoril o kurzu italijanskega denarja v inozemstvu. Omenil je, da se je položaj lire nekaj zboljšal. Po njegovem mnenju je upati še na nadaljno zboljšanje, ko se zboljša trgovska bilanca Italije, to je razmerje med uvoženim in izvoženim blagom.

De Nava je konečno svetoval kot edini izhod iz te zagate povrnitev na delo, zvišanje nacionalne produkcije in opuščanje razrednih bojev, ki povzročajo slab vtis pri vnanjih državah in dosledno manjšajo tudi denarni kredit italijanske države.

V občo se mora priznati, da je Nava podal resen opis položaja, v katerem se nahaja italijanska država, ne da bi pri tem pretiraval.

Za tem so pričele debate. V ospredju stoje seveda še vedno krvavi dogodki v Toskani. Razburjenje vlada med fašisti in komunisti.

Ministerski svet pase posvetuje o vzkrepitvi, ki bi bili

storiti, da se preproči nadaljno krvolitje.

Najbrže bodo morali občutno povišati potrošek za kraljeve straže, kojih število se itak namerava občutno povišati, da se jih vporabi proti nasiljem političnih strank, da se zopet uvede spoštovanje zakona ter da se zajamči življenje in imetje vsem državljanom brez nobene razlike.

Poslanci-diktatorji

Zahtevali smo direktne, tajne volilne pravice za državne poslance zato, da nam ti ko so izvoljeni po naši volji diktirajo, kako in kaj, mi volilci, smemo misliti in govoriti. A ravno isti «svobodni» poslanci so se nekdanj ogorčeno izpodtikali nad papeževo in sploh vsakega drugega nezmotljivostjo; sami pa sedaj zahtevajo od svojih volilcev brezpogojno udanost in slepo vero v svojo nezmotljivost s tem, da jim samopašno diktirajo: ti moraš to in to misliti in govoriti, a tega in tega nikakor ti ni dovoljeno izražati; da kot sicer trden Slovenec in «dober» državljani ne smeš nikdar kar na svojo pest zahtevati nečesar preko nas od nove vlade (to je ravno tisti bau-bau); ne moreš svojevoljno zahtevati od nje raznih podpor za soobčinarje; nadalje ne smeš kot «dober državljani» prisostvovati niti osebno aneksijski slavnosti, ker sicer si grobokop lastnemu narodu; moral bi na vsak način preprediti aneksijsko slavnost, kakor smo to mi poskušali v Trstu, sicer si grobokop slovenskemu narodu. Tvoja dolžnost je bila, preprediti vsako vdležbo pri slavlju; ker pa nisi tega storil, si grobokop Jugoslovenom. Ako bi mi v to privolili, ko smo bili pri Mosconiju, bi se smeli vsi brez izjeme vdeležiti slavlja.

Ker pa tega nam ni dopustilo naše za vse večne čase proti Italiji in sploh italijanskemu narodu naperjeno sovražstvo, iz edinega razloga, ker smo Jugosloveni, ne bi se smel na noben način vdeležiti slavlja; in zaenkrat ti naložimo 24 krat 60 bre v «Edinosti» v svrhu poboljšanja pod pogojem, da se ne boš več opravičeval v «Edinosti». Ako pa bi se v določenem roku ne poboljšal, potem te izobčimo iz naše «sekte». Zraven tega pa boš še v večji meri dobil «satiro v «Edinosti» — sicer ne v ravno brilantni slovenščini — radi tvojih slovniških napak. Z eno besedo povedano: ti, ki si (bajé) v svojih očeh smrtno obsovažen, že veš kakšne posledice boš vtegnil prestati; saj veš: jaz sem poslanec! In ker mi poznamo le radikalno politiko, ne zoperstavljam se, sicer te zatožimo v R... a ne v... Ljubljani ali pa v Beogradu. Zdaj veš vse. Mi smo svobodni narod, zato zahtevamo od tebe, da nas nad vse «svobodno» spoštuješ — vedi, jaz sem državni poslanec — nas imaš spodobno v mislih, slepo ubogaš, kar mi sklenemo, zato ker mi smo nadtrava — vzvišena bitja. Brez naše dovoljenja nima nihče niti ganiti z mezincem, ker ste vsi skupaj backi, vsled česar ne veste

kaj delate. Zbogom — Amen — jaz sem poslanec, veste!

Človek res ne bi vedel očne takemu nadutemu postopanju. «Jaz sem poslanec» zveni iz vsakega stavka, zato, ker pravi «poslanec» iz Postojne svojim volilcem. Pa če bi mu mi n. pr. povedali, v kakšnem ritmu, kako govori v Rimu, ali bi mu prav ne prišlo. O priliki bo pa vendar le umestno povedati njegovim volilcem o znamenitih dogodkih v Rimu.

Gospoda poslanca Lavrenčiča vprašamo samo to: kdo ima pravico dajati lekcije, ali poslanec volilcem, ali volilci poslancu? Nadalje, je-li opravičen poslanec diktirati lastno prepričanje svojim volilcem?

DOPISI

Iz Vipavskega. — Cenjeni g. urednik »Goriškega Slovenca«! Prosim, blagovolite priobčiti v Vašem cenj. listu sledeče vrstice:

Tu pri nas na Vipavskem vlada letos strašna suša. Take ne pomnimo. Deževalo že dolgo ni. Poljski pridelki so skoro povsem uničeni; a največja naša nada, grozdje, nam ne obeta prav nič dobrega. Od grozne kuhalice je začelo pochrnevat, tako da tudi kar ostane bo tako pičlo, da s skupičkom ne bomo mogli niti oddaleč kriti stroškov. Kje je pa potrební živež, obleka, obuvalo in dr. Draginja je vedno večja in denarja ni. Tudi vojne odškodnine ni od nikoder. Upali smo, da z izvolitvijo poslancev bomo vse, ali vsaj nekaj dosegli. Doznati smo pa morali bridko resnico, da če pojde tako naprej, bi bi bilo sploh bolje, da bi jih ne bilo. Na mesto, da bi se živo zavzeli za nas trpine s tem, da bi nam z dejanji dokazali svojo zmožnost, se prepirajo po Rimu, kdo bo bolj naroden: oni ali Italijani.

Brez vsake nadaljnje preiskušnje in brez vsakega poznejšega dokaza se popolnoma zavedamo, da smo prišli pravim tičem v pest. Tik pred volitvami so nam obljubljali, da nam vse poskrbijo, kakoli bomo imeli potrebo, samo odcepljati od njih stranke se nismo smeli. Res, da mo se in tudi se bomo vselej zavedal, da smo Slovenci, česar ne bomo ne javno ne za vratmi nikdar zatajili, kakor bo marsikateri »gorečih rodoljubov« storil (dokaz nekdanji Dunaj in goriški deželni zbor in odbor; Opazka uredništva); ali samo s tem se ne more kmet z veliko družino, brez denarja in brez potrebnih živil za vselej zadovoljiti. Zatorej so poslanci pod sveto in posvetno kaznijo dolžni, da nam izposlujejo pri novi vladi vse potrebno, da bomo lahko izhajali, da ne bomo sedaj pri blagu stradali kot za časa vojne pod trhlo vojaško Avstrijo - brezblaga. Če se pa ti poslanci hočejo še za naprej »barufirati« za prvenstvo narodnosti v parlamentu in so na ta način igrati z nami v svoje politične namene, naj se; toda le na svoj račun, to je ko ne bodo več naši zastopniki.

Začeli so se že sedaj izgovorjati s tem, da nimajo potrebnih prošenj, iz katerih bi

razvideli naše potrebe. S tem se pravi, nas na najnesramnejši način imeti za norca.

Že zdaj tako, kaj bo pa še le v «mrtvi dobi», med 2. in 5. letom poslaništva? Ko sem čital tozadevni članek v «Edinosti», so se mi krčile pesti v žepu; in najraje bi jim v tistem hipu dal prostost, kakor nekdanj kot mladenič. Prašali bi poslance: ali je treba imeti pred nosom prošnje o naših potrebah, katere zna našeti vsak otrok: podporo vlade za prizadete po letošnji suši, takojšnje izplačevanje vsaj one vojne odškodnine, ki se nanaša na kmetijsko orodje, živino, polja in vinorade in to v poštenu meri in ne na sramoten način. Gospodje poslanci naj opustijo ono znano zakrknjenost srca in naj priskočijo na hitro pomoč nam, ki smo

potrebni nujne vsestranske podpore, si hočejo ohraniti še ono drobtinico zaupanja v nas, v nesrečnih zemljanih, ki pa včasih znamo trezno misliti in nepristransko soditi iz stare tostvarne skušnje.

Kmet Trpin.

Upravitelj in urednik: Karol Jušič.
Tiskarna G. Juch v Gorici.

Società Servizi Automobilistici ING. RIBI & C. i

sprejema predznambe za izleto

ob nedeljah in praznikah v

— Gradež. —

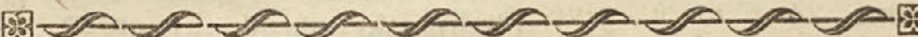
Za nedelje se bile stavljene

proge Kojasko-Dobra, Ajdov-

ščina -Vipava, Krmin -Čedad.

Tiskarna G. Juch **SPRÉJEMA VSAKO**
GORICA, VIA MORELLI 14 **TISKARSKO DELO**

Agrarni zadružni Konsorcij v Gorici
Zadruga z omejeno zavezo
Tekališče „Giuseppe Verdi“ št. 29 (Mestni dvorec)

Pri tem konsorciju se razprodajajo:

- I. **KRMILA**: Oves, otrobi, moka za krmljenje, sezamove pogače, sol za živino.
- II. **SEMENA ZA PAŠNIKE**: Različne vrste detelj, rastlin za krmljenje in vrtin.
- III. **GNOJILA**: napravljena umetno iz najboljših kemičnih snovi.
- IV. **VITRIJOL IN ŽVEPLO**.
- V. **PLUGI** znamke «Sack» in drugih ter razni poljedeljski stroji.

BANCA DELLA VENEZIA GIULIA - GORIZIA

Banka za Julijsko Benečijo v Gorici
Anonimna družba - Društvena glavnica L 1.000.000

Agencije:
Ajdovščina, Ajello, Gradišče, Gradež,
Červinjan, Kormin, Tržič.

Depoziti - posojila - odračuni

Brezplačna emisija bančnih nakazov,
ki so vporabljivi po celem kraljestvu